

DOCUMENT INFORMATIV PRIVIND PROIECTUL (PID)
STADIUL DE EVALUARE

Raport nr. AB1102

Proiect	Inchiderea minelor și regenerare socioeconomică
Regiune	EUROPA SI ASIA CENTRALA
Sector	Industria minieră și extractivă (100%)
Cod identificare proiect	P087807
Imprumutat(i)	GUVERNUL ROMANIEI
Agenție de implementare	
	Ministerul Finanțelor Publice Str. Apolodor 17 București, România Tel: (+40-21) 410 34 00; 410 11 89 Fax: (+40-21) 312 16 30
	Ministerul Economiei și Comerțului România
Categorie de mediu	☐ A ☒ B ☐ C ☐ FI ☐ TBD (de stabilit)
Clasificare măsuri de siguranță	☐ S ☒ X ☐ S ☐ S ☐ S ☐ TBD (de stabilit)
Data pregătirii PID	21 octombrie 2004
Data autoriz. evaluării	7 octombrie 2004
Data aprobării Băncii	Preconizată 16 decembrie 2004

1. Context național și sectorial

Obiectivele de dezvoltare ale Strategiei de asistență a țării de (i) revitalizare a economiei în mediul rural și (ii) stabilizare macroeconomică sunt principalele aspecte ale acțiunilor întreprinse de Guvern pentru rezolvarea problemelor din sectorul minier. Memorandumul economic de țară din iunie 2004 arăta că România desfășoară un larg program de reformă care cuprinde reforme în administrarea instituțiilor și de restructurare a economiei ancorate în procesul de aderare la UE. Sectorul minier face parte din această agendă de reformă.

Guvernul României recunoaște necesitatea continuării procesului de reducere a dimensiunilor sectorului minier început la sfârșitul anilor Nouăzeci. Deosebit de important este angajamentul Guvernului de a reduce nivelul ridicat al subvențiilor din sectorul minier care depășiseră 150 milioane dolari SUA în 2003. Mineritul este localizat în zone mai izolate ale țării, iar atenuarea impactului social și asupra mediului al acestei activități este o parte integrantă a reformelor sectoriale necesare.

În aprilie 2004 Guvernul a aprobat Strategia pentru sectorul minier prin care se urmărește reforma acestuia și satisfacerea cerințelor aderării la UE prin eliminarea tuturor subvențiilor acordate de Guvern industriei extractive de metale până în 2007 și de huiă până în 2010. Banca Mondială sprijină acest proces de reformă prin patru elemente corelate între ele: (i) condiționalitatea Imprumutului de ajustare programatică; (ii) actualul proiect de închidere a minelor și atenuare a impactului social; (iii) proiectul de

dezvoltare regională în bazinul carbonifer al Văii Jiului, și (iv) propunerea de proiect de închidere a minelor și refacere a mediului și de regenerare socioeconomică. Minele ne-economice trebuie închise de o manieră responsabilă din punct de vedere social și al mediului. Acest proiect va ajuta Guvernul în realizarea acestor obiective fundamentale ale strategiei pentru sectorul minier.

2. Obiective

Obiectivul de dezvoltare îl constituie consolidarea capacității Guvernului de reformă a sectorului minier prin (i) crearea capacității MEC de închidere a întreprinderilor miniere ne-economice cu ajutorul sprijinului acordat pentru închiderea minelor complexe și întreprinderilor auxiliare de o manieră durabilă din punct de vedere ecologic; (ii) sprijinirea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție în Zonele Miniere (ANDIPRZM).

Acesta este al doilea proiect al Băncii care sprijină restructurarea sectorului minier din România. Primul a sprijinit închiderea a 32 mine, reducerea impactului social pentru minerii disponibilizați prin crearea a 10.000 noi locuri de muncă și dezvoltare instituțională pentru construirea capacității administrației publice de a gestiona sectorul minier printr-o nouă lege a minelor, finalizarea unui Manual de închidere a minelor, precum și studii de specialitate de management al subvențiilor, evaluare strategică a mediului și analiză a sărăciei și impactului social. Al doilea proiect se bazează pe concluziile primului împrumut concentrându-și atenția pe minele mai complexe (sulf, sare și alte minerale), inițierea aplicării recomandărilor evaluării mediului în cadrul sectorului și crearea de locuri de muncă prin programe de măsuri active – ALMP - pentru solicitanți individuali, care urmăresc crearea unui mediu propice creșterii economice și regenerării sociale în regiunile miniere.

Componenta de Închidere a minelor și de mediu a proiectului are drept scop:

- (i) finalizarea închiderii și reabilitarea amplasamentelor după închiderea producției, reducându-se astfel impactul asupra mediului și moștenirea lăsată acestuia de sectorul minier, conform cerințelor de aderare la UE, precum și folosirea terenurilor fostelor mine în scopuri sociale și economice;
- (ii) îmbunătățirea performanței sectorului minier în domeniul mediului.

Componenta de regenerare socio-economică urmărește:

- (i) Amplificarea măsurilor de creare a locurilor de muncă aplicate în cadrul primului împrumut
- (ii) Sprijinirea activităților de dezvoltare locală prin crearea capacității comunităților și finanțarea infrastructurii economice și a serviciilor sociale
- (iii) Consolidarea capacității Imprumutatului de aplicare a programului de regenerare socio-economică.

Principali indicatori de performanță:

- Sistemul de monitorizare a subvențiilor indică o scădere a nivelului subvențiilor în vederea respectării datelor-țintă UE

- Constrângeri bugetare severe impuse companiilor miniere care să împiedice acumularea de noi arierate la plata impozitelor și taxelor către administrația centrală și locală, precum și la plata energiei
- Numărul de mine și întreprinderi miniere închise cu asigurarea sănătății mediului
- Suprafața de teren regenerată și predată altor utilizatori sau îndărat comunităților
- Numărul locurilor de muncă create de proiect
- Numărul beneficiarilor Schemei de stimulare a ocupării și instruirii
- Numărul și volumul noilor împrumuturi acordate prin programul de microcredite
- Rata de achitare a microcreditelor
- Numărul și valoarea subproiectelor implementate în cadrul Schemei de Dezvoltare Socială pentru Comunitățile Miniere (SDSMC);
- Numărul grupurilor comunitare din așezările miniere mobilizate prin implementarea cu succes a Schemei de mici granturi (SMG)
- Numărul de așezări miniere care pot accesa resurse acordate prin alte programe pentru activități de dezvoltare locală.

Proiectul este conceput să sprijine Strategia pentru sectorul minier în principalele puncte de blocaj ale procesului de reformă care au încetinit restructurarea sectorului minier, prin măsuri de creștere a oportunităților economice și sociale oferite populației sărace (adică a celor care au devenit astfel în urma restructurării sectorului minier) care să permită Guvernului să facă în continuare pași importanți și ireversibili în programul de restructurare a sectorului. Aceasta a fost una din recomandările fundamentale ale procesului CDF (Comprehensive Development Framework – Cadrul General de Dezvoltare). Proiectul va ameliora și performanța sectorului sub aspectul mediului prin reabilitarea amplasamentelor minelor închise.

Proiectul își aduce contribuția și la agenda structurală, ajutând la eliminarea deficitelor cvasi-fiscale care subminează durabilitatea sectorului energetic. Companiile miniere care înregistrează pierderi sunt în continuare o principală sursă de arierate pentru companiile de utilități, electricitate în mod special. Cu toate acestea, subvențiile și arieratele companiilor miniere au continuat, se pare pentru protejarea locurilor de muncă în regiunile miniere. Prin deplasarea accentului de la reducerea impactului social la regenerarea socioeconomică a regiunilor miniere, proiectul pune baza accelerării programului de reformă.

3. Rațiunile implicării Băncii

Proiectul propus va dezvolta activitățile actualei Proiect de închidere a minelor și atenuare a impactului social, introducând totodată noi activități de regenerare socioeconomică în regiunile miniere. Împrumutul Băncii va aduce cu el o capacitate tehnică unică și extinsă în privința reformei sectorului minier și a problemelor de închidere a minelor, de mediu și sociale. O astfel de combinație de cunoștințe nu este ușor de găsit în rândul altor creditori. Proiectul va mai sprijini și (i) poziția FMI de micșorare a subvențiilor pentru sectorul minier, care constituie o prioritate a reformei

fiscale; și (ii) condiționalitatea de reformă a sectorului minier prevăzută în PAL II. Eliminarea subvențiilor este și o cerință de aderare la UE. Proiectul sprijină reformele prin închiderea minelor ne-economice, redarea terenului pentru a fi folosit în alte scopuri sociale și economice, și stimularea creșterii economice și creării de locuri de muncă pe plan local.

Banca a mai sprijinit și în trecut restructurarea sectorului minier al României, ca și reformele din industria cărbunelui în Polonia, Rusia și Ucraina, posedând o experiență valoroasă în acest tip de operațiuni.

4. Descriere

a. Componenta de închidere a minelor și de mediu

Componenta de închidere a minelor și de mediu (cost total 72 milioane dolari SUA; suma împrumutului 58 milioane dolari SUA inclusiv cheltuieli neprevăzute) a proiectului :

- (i) Va sprijini închiderea a 20 mine și/sau întreprinderi de prelucrare a produselor miniere și refacerea mediului pe amplasamentele respective
- (ii) Va ajuta la începerea aplicării recomandărilor Analizei mediului în cadrul sectorului întreprinsă în 2002

Lucrările fizice. Guvernul a propus închiderea a 20 de amplasamente din 7 regiuni pe baza criteriilor convenite cu Banca Mondială printre care mărime, complexitate tehnică, cost, impact social și de mediu. Deși producția a încetat pe multe din aceste amplasamente, ele nu au fost niciodată închise și nici întreprinse măsurile necesare de refacere. În cadrul procesului de închidere se vor rezolva problemele și obligațiile legate de clădiri și echipament, precum și cele de mediu, iar terenul va fi refăcut pentru a putea fi folosit în alte scopuri. Nouă din cele 20 de amplasamente sunt în Valea Jiului unde terenul agricol și de construcție este limitat. Va exista o strânsă coordonare între acest proiect și propunerea de proiect de dezvoltare a regiunii Văii Jiului sprijinit de Banca Mondială, în ceea ce privește data închiderilor, pentru a contribui la transferul optim al terenurilor pentru noua lor folosință. Există și locuri în care subvențiile sunt mari, iar închiderea va ajuta la reducerea necesarului de subvenții pentru sectorul minier. Minele respective sunt mine de cărbuni, lignit, cupru, polimetale (aramă, aur, plumb) și sulf, precum și instalații de prelucrare a produselor extrase. În special una din ele, mina de sulf de la Căliman, va constitui, prin dimensiunile și problemele sale de mediu, o provocare, ea singură reprezentând aproape 20% din întreaga componentă de închidere a minelor. Lucrările fizice de închidere a minelor și reabilitare a mediului vor lua între 2 și 5 ani pentru fiecare în parte. Activitățile de închidere a minelor vor da, pe termen scurt, și un impuls economiei locale, dat fiind că atât mâna de lucru, cât și materialele necesare vor fi achiziționate pe plan local.

Sprijinul tehnic. Primul Proiect de închidere a minelor și atenuare a impactului social a creat baza tehnică și juridică pentru închiderea minelor în România care va fi utilizată de noul proiect. Pe lângă cele 20 mine ce urmează să fie închise în cadrul proiectului, Guvernul mai închide aproximativ alte 120 de mine cu proceduri și fonduri proprii. Procedurile de închidere de către Guvern au fost modificate pentru a corespunde celor utilizate în cadrul proiectului Băncii, fiind considerate conforme cu metodele de bună

practică internațională. Prin acest proiect se va continua acordarea de asistență tehnică prin realizarea de audituri tehnice care să asigure aplicarea metodelor de bună practică internațională în lucrările de închidere fizică și cele privind mediul. Ca și în primul proiect, se va asigura instruire pentru realizarea transferului de cunoștințe privind metodele de închidere de la acest proiect la programul mai larg de închidere al Guvernului implementat de Grupul consolidat pentru închiderea minelor (CGMC). Proiectul va ajuta și la elaborarea manualelor tehnice de închidere a minelor de sare și uraniu. S-au solicitat fonduri din partea donatorilor pentru finanțarea elaborării acestor manuale.

Subcomponenta de mediu are drept scop îmbunătățirea performanței sectorului minier. În 2001 s-a întreprins un studiu sectorial de evaluare a mediului (SEA), care a fost extins și actualizat în 2003 în cadrul primului Proiect de închidere a minelor, iar noul proiect va aplica unele din recomandările esențiale ale acestui studiu sectorial. Subcomponenta va elabora (a) un manual de implementare a unui sistem de management al mediului în sector minier; (b) un manual de metode de protecție a mediului în sectorul minier; și (c) un ghid de monitorizare integrată a impactului activităților miniere asupra mediului; și (d) va implementa un proiect pilot de monitorizare a mediului pe două amplasamente, Căliman și Baia de Arieș.

B. Regenerare socioeconomică

Componenta de regenerare socioeconomică (SER) a proiectului va extinde activitățile de creare a locurilor de muncă întreprinse la scară pilot de primul proiect de închidere a minelor, adăugând totodată subcomponente pentru crearea condițiilor locale de creștere economică și regenerare socială pe baza experienței acumulate. Costurile de bază ale acestei componente vor totaliza 68 milioane dolari SUA, exclusiv cheltuieli neprevăzute, din care 57 milioane dolari SUA vor proveni din împrumut. Principalele obiective ale componentei SER sunt:

- (i) extinderea măsurilor de creare a locurilor de muncă aplicate în cadrul primului proiect
- (ii) sprijinirea activităților de dezvoltare locală prin crearea capacității comunităților și finanțarea infrastructurii economice și serviciilor sociale
- (iii) Consolidarea capacității Imprumutatului de implementare a programului de regenerare socioeconomică.

De la începerea procesului de restructurare a sectorului în 1997, indicatorii de șomaj în regiunile miniere au manifestat tendința de a se situa sub cei ai altor regiuni, justificând sprijinul a căror țintă îl reprezintă comunitățile miniere. În cadrul primului proiect de închidere a minelor se desfășoară o serie de activități prezentate în continuare, a căror amploare va crește în cadrul proiectului propus:

1. Schema de stimulente pentru ocupare și instruire (ETIS): Schema oferă stimulente financiare celor care doresc să angajeze șomeri, dând posibilitatea întreprinderilor care se dezvoltă să angajeze și să instruiască muncitori necalificați. Se estimează că ETIS va putea crea circa 8000 locuri de muncă.

2. Schema de microcredite: După o serie de amânări în adoptarea noii legi și reglementarea microcreditelor, s-a trecut rapid la aplicarea ei în cadrul primului proiect de închidere a minelor prin două ONG-uri românești care gestionează cele 3,6 milioane dolari SUA ale fondurilor revolving pentru primul împrumut. Costul mediu al creării unui loc de muncă în cadrul primului împrumut a fost de 1.720 dolari SUA. Schema de microcredite va sprijini crearea a circa 10.000 locuri de muncă în cadrul celui de al doilea proiect.
3. Centre de afaceri: În cadrul primului proiect de închidere a minelor s-au creat 10 centre de afaceri în foste clădiri ale industriei miniere. Proiectul va finanța contracte de management pe trei ani pentru administrarea centrelor, crearea de incubatoare de afaceri și instruirea celor care aspiră să devină întreprinzători. Ulterior, centrele de afaceri vor fi transferate administrațiilor locale pe baza noilor aranjamente de management ce urmează a fi elaborate în cadrul proiectului. Proiectul va mai finanța și achiziționarea echipamentului necesar pentru funcționarea întreprinderilor în cadrul centrelor de afaceri. Aceste centre vor servi ca incubatoare pentru 180 de noi întreprinderi, iar subcomponenta va stimula crearea a circa 6000 locuri de muncă.

O a doua serie de activități (4-7) urmărește sprijinirea activităților de dezvoltare locală prin crearea capacității comunității și finanțarea infrastructurii economice și a serviciilor sociale.

4. Schemele de dezvoltare socială pentru comunitățile miniere (SDSMC): Primul proiect de închidere a minelor (MCSMP) a fost restructurat în primul trimestru al anului 2004 iar cele 5,5 milioane dolari economisite din activitățile de închidere a minelor au fost realocate Schemelor de dezvoltare socială pentru comunitățile miniere. Această componentă este implementată de Fondul Român de Dezvoltare Socială, care are la activul său succesul raportat în implementarea altor două împrumuturi anterioare ale Băncii, pe baza unui aranjament de colaborare pentru implementarea acestei subcomponente. SDSMC va fi extins și va rămâne în atribuția FRDS ca subcomponentă a programului de regenerare socioeconomică.
5. Infrastructura locală: Infrastructura din, și până în, comunitățile miniere este în declin de la colapsul industriei miniere. Împrumutul a solicitat finanțare pentru a permite consiliilor locale din zonele miniere finanțarea schemelor de infrastructură locală printr-un proces de consultare a comunității și elaborare a planurilor de dezvoltare a localităților miniere ce vor fi sever afectate de restructurarea sectorului.
6. Schema de mici granturi (SMG): Proiectul va extinde microproiectele realizate la scară pilot de DFID în cadrul MCSMP pentru implementarea microproiectelor care au drept scop dezvoltarea resurselor umane și îmbunătățirea situației femeilor și tinerilor, precum și dezvoltarea capitalului social în rândul comunităților locale. Beneficiile sub aspectul capitalului social ale programului pilot DFID au încurajat solicitarea de către Împrumutat a acestei subcomponente care va acorda prioritate acelor propuneri ale căror beneficiare sunt grupuri de femei și tineri

7. Construirea capacității comunității: Proiectul va încheia contracte cu consultanți locali care să faciliteze procesul de mobilizare a comunității și dialog între administrația publică locală, beneficiarii avuți în vedere și alte grupuri interesate în dezvoltarea locală, și care să ajute la pregătirea propunerilor și finanțarea studiilor tehnice de fezabilitate pentru alte subcomponente ale împrumutului. Acest proces va contribui la identificarea și selecția investițiilor prioritare în infrastructură și servicii sociale care pot fi sprijinite prin activitățile descrise la punctele 4-6 de mai sus.

O a treia serie de activități (8-10) urmărește să consolideze capacitatea instituțională a Imprumutului de a implementa componenta de regenerare socioeconomică

8. Monitorizarea impactului social: AZM va contracta realizarea de studii anuale de monitorizare a impactului social și alte studii suplimentare de specialitate care să ajute la elaborarea planurilor strategice și analiza proiectului la AZM și MEC, cu sprijinul Comisiei Anti-Sărăcie (CASPIIS)
9. Informarea publicului: Comunicarea eficace cu comunitățile locale din regiunile miniere și transparența vor fi elemente esențiale pentru implementarea cu succes a proiectului. Se va angaja un consultant care să ajute AZM să-și elaboreze strategia de informare publică, și se vor încheia contracte cu prestatori de servicii pentru elaborarea materialelor care urmează să fie difuzate.
10. Dezvoltare instituțională și instruirea personalului: În această subcomponentă vor intra crearea capacității pentru AZM, PMU-SER și FRDS, și costul serviciilor tehnice MIS și al echipamentului pentru această componentă.

C. Cheltuielile curente ale proiectului

A treia componentă constă în sprijinirea cheltuielilor curente, de funcționare ale celor două agenții de implementare, (i) Unitatea de Management a Proiectului (PMU) care va gestiona componenta de Închidere a minelor și mediu și care va avea și responsabilitatea agregării (consolidării) conturilor proiectului; și (ii) Unitatea de Management a Proiectului pentru regenerare socioeconomică (PMU-SER) care va coordona toate subcomponentele componente de Regenerare socioeconomică (SER). Totalul de bază (exclusiv cheltuieli neprevăzute) al cheltuielilor de funcționare marginale este estimat la 6,1 milioane dolari SUA (suma din împrumut este de 3,3 milioane dolari SUA), din acestea 2,3 milioane dolari SUA reprezentând cheltuielile proiectului (din care 1,2 milioane dolari SUA din împrumut) pentru PMU, și 3,8 milioane dolari SUA cheltuielile proiectului (din care 2,1 milioane dolari SUA din împrumut) pentru PMU-SER și organizațiile partenere participante la programul SER. Tabelul de mai jos sintetizează cheltuielile proiectului și sumele alocate acestora din împrumut:

Componentă	Cheltuielile proiectului Milioane dolari SUA	% finanțare	Finanțarea Băncii (milioane dolari SUA)
Inchiderea minelor și mediu	71,9	80	57,7
Regenerare socio- economică	68,0	84	56,8
Cheltuieli de funcționare	6,1	54	3,3
Neprevăzute	2,8	78	2,2
Total	148,8	81	120
Comision inițial	0,6	100	0,6

Împrumutul propus reprezentând echivalentul a 120 milioane dolari SUA constă din: 72 milioane dolari SUA pentru finanțarea închiderii minelor și activităților de mediu; 68 milioane pentru activități de regenerare socioeconomică, 6,1 milioane dolari SUA pentru cheltuieli de funcționare, 2,8 milioane dolari SUA pentru cheltuieli neprevăzute, la care se adaugă comisionul inițial de aproximativ 0,6 milioane dolari SUA. Suma de 120 milioane dolari SUA va asigura finanțarea a circa 80% din activitățile componente de închidere a minelor și mediu, și aprox. 84% din activitățile socioeconomice.

5. Implementare

A. Aranjamente de parteneriat

Nu se prevede nici o co-finanțare substanțială a proiectului din surse neguvernamentale sau parteneriate cu grupuri externe. Vor exista, însă, legături indirecte cu Uniunea Europeană prin furnizarea de fonduri corespunzătoare pentru infrastructura localităților și finanțarea studiilor de fezabilitate care să permită consiliilor locale din regiunile miniere elaborarea de propuneri competitive pentru accesarea resurselor UE.

B. Aranjamente instituționale și de implementare

Perioadă de implementare: Implementarea proiectului se va face pe parcursul a 4 ani și jumătate, începând cu 1 iulie 2005, împrumutul urmând să se încheie în decembrie 2009.

Agenții de implementare: Funcțiile actualului MCSMP cu patru unități de management/implementare. În cadrul noului proiect, acestea vor fi reunite în doar două unități, ambele înființate de actualul MCSMP.

- Unitatea de management a proiectului (PMU) care administrează componenta de Inchidere a minelor și mediu și care va avea și responsabilitatea consolidării conturilor proiectului
- A doua unitate, numită Unitatea de Management a Proiectului pentru regenerare socioeconomică (PMU-SER) este continuatoarea AZM-PIU în cadrul actualului MCSMP și va coordona toate subcomponentele care au legătură cu Regenerarea socioeconomică (SER).

Proiectul este implementat pe bază de parteneriat și cu Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS) și Comisia Anti-Sărăcie (CASPIȘ), și în strânsă coordonare cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei (MMSSF), și Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

S-a înființat un Comitet de coordonare a proiectului - CCP sub președinția Ministerului Economiei și Comerțului alcătuit din reprezentanți la nivel înalt ai acestor instituții precum și ai Ministerului Finanțelor Publice, MMSSF și Ministerului Administrației Publice (MAP). CCP a supervizat și îndrumat sub aspectul politicilor elaborarea proiectului, rol pe care va continua să îl aibă și în implementarea proiectului.

ETIS și SGS vor fi implementate direct de către AZM. PMU-SER va supraveghea componentele de Microcreditare, WCMES, Infrastructură locală și Construirea capacității comunităților, Dezvoltare instituțională și MIS. Implementarea SDSMC se va face de către FRDS, în timp ce Monitorizarea impactului social se va realiza de către CASPIȘ în numele AZM, în cadrul programului SER coordonat de PMU-SER.

Pentru AZM se va crea un Consiliu de administrație alcătuit din reprezentanți superiori ai MEC, MMSSF, MEI (Departamentul de dezvoltare regională), MAP, ANOFM, FRDS, MFP și CASPIȘ precum și din reprezentanți ai comunității de afaceri și până la trei reprezentanți ai sindicatelor, câte unul din confederații sindicale diferite. Consiliul va supraveghea și îndruma pe baza politicilor programul SER, va revedea bugetul anual și programul de lucru al AZM și va supraveghea trecerea AZM la un sistem organizatoric durabil până la data Evaluării de la jumătatea perioadei a proiectului (preconizată pentru 30 septembrie 2007). Acest proces va începe cu numirea șefului executiv al AZM de către ministrul MEC, la recomandarea Consiliului, în condiții și termeni, și cu o pregătire și experiență care să satisfacă Banca. După restructurarea AZM, Consiliul de administrație se va transforma în Consiliul de conducere AZM, continuând să aibă un rol de supervizare și îndrumare pe baza politicilor a programului SER.

C. Circulația fondurilor și aranjamente de tragere

După cum s-a mai precizat, Componenta A de Inchidere a minelor și mediu va fi implementată de PMU, iar cea de Regenerare socioeconomică va fi implementată de către PMU-SER. Se va semna un Acord de împrumut între Banca Mondială (BIRD) și Guvernul României reprezentat de MFP. Acesta din urmă va încheia la rândul său un acord subsidiar de împrumut cu MEC. Fiecare din cele două unități amintite (PMU și PMU-SER) va avea propriul său cont special și un cont cu contribuția guvernului pentru a facilita implementarea noului proiect. Pentru Componenta A, circuitul fondurilor va fi de

la Contul pentru proiect al PMU la antreprenorii și consultanții care efectuează lucrările de închidere a minelor, studiile tehnice, acțiunile de mediu, etc. Pentru Componenta B, circuitul va fi de la Contul pentru proiect al PMU-SER după cum urmează:

<u>Sub-componentă</u>	<u>Beneficiarii fondurilor din Contul Special</u>
1.a ETIS	angajatori
1.b Schema de microcredite	MFI (și apoi la microîntreprinderi)
1.c Centre de afaceri	antreprenori; furnizori
2.a SDSMC	FRDS (și apoi la grupuri comunitare)
2.b Infrastructură locală	antreprenori; furnizori
2.c Schema de mici granturi	grupuri comunitare
2.d Construirea capac. comunității	consultanți
3. Subcomponente 3 (a)-(c)	furnizori; consultanți

D. Puncte tari și puncte slabe

Printre punctele tari care dau încredere în sistemele de management financiar ale proiectului se numără experiența apreciabilă a actualelor unități cu atribuții de implementare a Proiectului de închidere a minelor și atenuare a impactului social (PO56337) a cărui dată de închidere este 30 iunie 2005. Nu există slăbiciuni semnificative. Cea mai recentă supervizare a managementului financiar al Proiectului de închidere a minelor și atenuare a impactului social din iulie 2004 a confirmat aprecierea atât a managementului financiar, cât și a performanței financiare ale proiectului ca fiind foarte satisfăcătoare.

6. Durabilitate

Durabilitatea atât a proiectului, cât și a Strategiei Guvernului pentru sectorul minier este susținută de cinci factori strâns legați între ei. În primul rând, Guvernul este angajat în implementarea strategiei miniere în cadrul acțiunilor de aderare la UE. Implementarea cu succes a strategiei în sectorul minier va contribui la asigurarea durabilității ambelor componente. În al doilea rând, proiectul va furniza Guvernului informații importante pentru reducerea subvențiilor în minieră, acesta reprezentând un angajament luat atât față de FMI, cât și față de Banca Mondială ca parte a reformei structurale și inițiativei Guvernului de îmbunătățire a managementului fiscal. În al treilea rând, prin activitatea de până acum, agențiile de implementare și-au demonstrat capacitatea, dând încredere că vor putea finaliza închiderile de mine și reabilitarea mediului de o manieră durabilă. În al patrulea rând, caracterul durabil de creștere a ocupării și redresare a economiei locale al componentei sociale va fi întărit de revirimentul mai larg înregistrat de economia națională cu asistență structurală din partea Băncii și FMI. În sfârșit, Guvernul a determinat angajamentul tot mai larg în ultimii ani al sindicatelor din industria minieră care au ajuns să accepte necesitatea închiderii și restrângerii activității. În acest context, inițiativa socială inclusă în acest proiect se bucură de un puternic sprijin atât din partea minierilor, cât și a comunităților afectate.

7. Învațămintele ce se reflectă în modul în care este conceput proiectul

Banca a mai sprijinit și în trecut restructurarea sectorului minier din România și reformele din industria cărbunelui din Polonia, Rusia și Ucraina. Principalele învățăminte desprinse în urma acestora arată că restructurarea sectorului minier trebuie să se facă pe baza unui larg și cuprinzător program de reformă sprijinit de (i) măsuri rapide și cu țintă precisă de sprijinire a venitului și programe de reconversie profesională pe baza cererii; și (ii) crearea condițiilor favorabile regenerării sociale și economice prin acordarea unui larg sprijin comunităților locale și sectorului privat local. Modul în care este conceput proiectul reflectă experiența avută cu reforma industriei carbonifere în alte părți ale ECA care arată că implementarea reformei în sectorul cărbunelui depinde în mare măsură de condițiile macroeconomice generale și că se cere un înalt angajament din partea Guvernului, de regulă pe o perioadă de zece sau și mai mulți ani, pentru ca schimbarea produsă într-o industrie ca cea a cărbunelui să fie susținută. Aceste alte operațiuni au mai arătat și că selectarea unor agenții de implementare capabile are o importanță crucială. Lucrul acesta s-a realizat în modul în care a fost conceput proiectul prin strânsa colaborare dintre PMU, PIU-uri, MEC și AZM în implementarea primului proiect.

În plus, analiza efectuată în vederea ridicării calității (QER) a întărit concluziile desprinse în urma primului proiect MCSMP:

- Locurile de muncă nu se pot crea doar prin măsuri active pe piața forței de muncă; sprijinul acordat celor care sunt în căutarea unui loc de muncă trebuie completat cu sprijinirea investițiilor în dezvoltare locală pentru mobilizarea comunității, infrastructură economică și servicii sociale.
- Programele de reconversie a forței de muncă ale căror ținte se limitează la foștii mineri sunt mai puțin eficiente decât cele care se adresează tuturor locuitorilor comunităților miniere care caută de lucru.
- Pe termen scurt, economia locală beneficiază de pe urma activităților de închidere a minelor în perioada de închidere, prin locurile de muncă create pe plan local și achizițiile de bunuri. MEC estimează că 35% din totalul salariilor și 90% din bunurile furnizate sunt reținute pe plan local. Dar regenerarea socioeconomică este un proces îndelungat care necesită 10-15 ani de efort susținut.
- Planurile de închidere a minelor trebuie să prevadă 2-3 anotimpuri de plantare pentru refacerea vegetației zonelor afectate.

Alte învățăminte valoroase pentru programe pro-active, și în special importanța sprijinului rapid și cu țintă precisă, au reieșit din alte operațiuni de închidere a minelor în regiunea ECA. Aceste operațiuni arată că selectarea unor agenții de implementare capabile are o importanță crucială. Lucrul acesta s-a realizat în concepția proiectului prin strânsa colaborare în implementarea primului proiect dintre PMU, PIU-uri, MEC și AZM.

8. Politici de siguranță

Politici de siguranță determinate de proiect	Da	Nu
Evaluare de mediu (OP/BP/GP 4.01)	[X]	[]
Habitaturi naturale (OP/BP 4.04)	[]	[X]
Combaterea dăunătorilor (OP 4.09)	[]	[X]
Patrimoniu cultural (OPN 11.03, revizuit OP 4.11)	[]	[X]
Strămutare involuntară (OP/BP 4.12)	[X]	[]
Populații indigene(OD 4.20, revizuite OP 4.10)	[]	[X]
Silvicultură (OP/BP 4.36)	[]	[X]
Siguranța barajelor (OP/BP 4.37)	[X]	[]
Proiecte în zone în litigiu (OP/BP/GP 7.60)*	[]	[X]
Proiecte în ape internaționale (OP/BP/GP 7.50)	[]	[X]

Categoria de încadrare a măsurilor de siguranță socială este S2, pe baza importanței impactului negativ al reducerii forței de muncă din minieră cu 32.300 persoane între 2003 și 2007. Deși politicile de siguranță nu acoperă acest impact, el prezintă un risc moderat pentru atingerea obiectivului de dezvoltare al proiectului. Imprumutul dispune de sisteme corespunzătoare de compensare a lucrătorilor minieri disponibilizați prin plăți compensatorii generoase, ajutoare de șomaj și prevederi de pensionare înainte de limită. Proiectul va monitoriza furnizarea acestor drepturi în cursul implementării. În plus, proiectul face investiții semnificative în refacerea modului de viață prin subcomponenta SER, al cărei impact va fi evaluat anual.

Un al doilea risc potențial s-ar putea datora exproprierii terenurilor pentru lucrări de infrastructură. Imprumutul și-a comunicat intenția de a exclude orice subproiecte din subcomponenta de infrastructură locală care necesită achiziționarea de teren aflat în proprietate privată cu bani din împrumut. Cu toate acestea, s-a considerat că este prudent să se elaboreze un cadru de politică cu descrierea procedurilor de urmat în eventualitatea că, în cursul implementării, se constată necesitatea unei strămutări involuntare pentru oricare din subproiecte. În prezent achiziționarea terenului se face în baza Legii 33 (1994) și MEC a înregistrat în trecut bune rezultate în efectuarea unor strămutări involuntare. Cadru pentru strămutare elaborat pentru Proiectul de restructurare a transporturilor în România a fost adaptat pentru acest proiect. Elaborarea acestui cadru de politică urmărește și să asigure că, în eventualitatea că strămutarea este totuși necesară, procedurile ce se vor folosi în acest scop sunt conforme cu politica Băncii.

La unison cu Unitatea pentru Măsuri de Siguranță ECCSD, proiectul a fost încadrat în Categoria B de mediu (evaluare parțială). La baza acestei încadrări stă faptul că principalele probleme de mediu ale proiectului sunt legate de închiderea fizică a minelor. După cum s-a mai spus, s-a elaborat un cadru general de mediu satisfăcător care va fi

* Prin sprijinirea proiectului propus, Banca nu intenționează să afecteze decizia finală privind terenurile în litigiu

utilizat pentru viitoarele evaluări de mediu ale altor închideri de mine deocamdată neidentificate și ale subproiectelor de infrastructură deocamdată neidentificate.

Luând ca bază MCMSP, se consideră că Imprumutatul are capacitatea necesară implementării recomandărilor politicilor de siguranță. Este de așteptat ca închiderea minelor să se realizeze de către CGMC care a avut responsabilitatea închiderii minelor în cadrul MCSMP și care și-a demonstrat capacitatea în această privință. Activitățile de regenerare socioeconomică sunt desfășurate de AZM care și-a demonstrat și ea capacitatea de implementare a activităților de atenuare a impactului social în cadrul MCSMP, capacitate care este demnă de încredere.

Cele 20 de mine și instalații de prelucrare a cărbunelui includ mine de huiă, instalații de prelucrare a acesteia, mine de cupru și minereuri polimetalice și instalații de prelucrare a acestora, și mine de sulf. Procesul de închidere a minelor și refacere a mediului va consta, de regulă, în demolarea și evacuarea clădirilor și echipamentului minier, gestionarea obligațiilor de mediu, în acestea intrând stabilizarea și reabilitarea haldelor de steril, reabilitarea suprafețelor bazinelor de sedimentare și tratarea apelor, acolo unde este cazul (de ex. mina de sulf Căliman). Se întocmesc planuri de management de mediu pentru fiecare amplasament. Patru din minele propuse au un total de 11 instalații de management al reziduurilor miniere, ceea ce declanșează Clauza de siguranță a barajelor. Proiectul va reduce riscul unor accidente la aceste instalații și va asigura și existența unor planuri de monitorizare post-închidere pentru instalațiile de sedimentare închise în cadrul proiectului. Amplasamentele care urmează să fie închise în cadrul proiectului au fost inspectate de experți români și sunt exploatate și întreținute conform prevederilor regulamentare românești. La solicitarea Băncii, un specialist independent în baraje, care lucrează și pentru Proiectul de atenuare a riscurilor de calamitate și este familiarizat cu problemele de siguranță a barajelor din România, a făcut vizite la fața locului și a realizat o evaluare rapidă a riscurilor instalațiilor de sedimentare ce vor fi incluse în proiect. Specialistul a considerat toate amplasamentele ce urmează a fi incluse în proiect ca fiind stabile și cu risc scăzut de accident major. Cu toate acestea, specialistul a identificat posibile probleme de management al apelor la 4 amplasamente care, în absența unor măsuri corespunzătoare, ar putea provoca daune mediului local. Rezultatele evaluării rapide a riscurilor care cuprinde și recomandarea unor mici lucrări pentru rezolvarea problemelor de gospodărire a apelor pe aceste 4 amplasamente, au fost transmise Guvernului care întreprinde măsurile corespunzătoare.

9. Informații

Componenta de închidere a minelor

Persoană de contact:

John E. Strongman

Adviser, Mining

Tel: (202) 473-5530

Fax: (202) 522-0396

Email: Jstrongman@worldbank.org

și

Componenta de Regenerare socioeconomică

Persoană de contact:

Anis A. Dani

Lead Social Scientist

Tel: (202) 473-2263

Email: adani@worldbank.org

Pentru informații suplimentare:

The InfoShop

The World Bank

1818 H Street, NW

Washington, D.C. 20433

Telephone: (202) 458-5454

Fax: (202) 522-1500

Web: <http://www.worldbank.org/infoshop>